

ข่าวกรมวิทยาศาสตร์

ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ฉบับที่ ๑๔

สภาวิจัยแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตรา “พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙” ขึ้น ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ เหตุผลในการประกาศใช้ พระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็คือ โดยที่ความเจริญก้าวหน้าของโลกในปัจจุบันนี้ ย่อมต้องอาศัยการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เป็นมูลฐาน งานทุกอย่าง จึงจะวิวัฒนาการ ไปใน ทาง ก้าวหน้าด้วยความมั่นคง ประเทศไทย ได้ตระหนักถึงความจริงในข้อนี้ จึงเป็นการสมควรให้มีสภาวิจัยแห่งชาติ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ

วัตถุประสงค์ในการให้มีสภาวิจัยแห่งชาติขึ้น มีดังต่อไปนี้

๑. เสนอแนะ นโยบาย แห่ง ชาติว่าด้วยการส่งเสริมการวิจัยและการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ ต่อคณะรัฐมนตรี
๒. ทำการวิจัยและส่งเสริมการวิจัย กับการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์แห่งความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการสวัสดิการของประชาชน
๓. ประสานงานเกี่ยวกับการวิจัย
๔. จัดให้มีขึ้นซึ่งสถาบันการวิจัย
๕. ส่งเสริม และ คุ้มครอง สถาบัน การวิจัยที่ดำเนินการเป็นเอกเทศ
๖. จัดให้มีขึ้นซึ่งทะเบียนบุคคลผู้เป็นนักวิจัยทางวิทยาศาสตร์
๗. ให้ความร่วมมือแก่การวิจัยระหว่างประเทศ คณะ กรรมการ สภา วิจัย แห่ง ชาติ ประกอบ ด้วย กรรมการคือ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง กลาโหม รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และประธานกรรมการสาขาต่าง ๆ ของสาขาเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสิบคน และให้เลขาธิการสำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขาธิการสภา

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ เป็นเลขาธิการสำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ โดยตำแหน่ง มีหน้าที่ควบคุมงานธุรการของสภา

พร้อมกันนี้ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราและประกาศพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ด้วย โดยให้มี “สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ” เป็นทบวงการเมืองเทียบฐานะเท่ากับกรม เพิ่มขึ้นอีกทบวงหนึ่ง เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ ตามที่รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติขึ้น เพื่อกำหนดอำนาจ และ หน้าที่ ของสภาวิจัยแห่งชาติต่อสภาผู้แทนราษฎรแล้ว จึงจำเป็นต้องจัดตั้งสำนักงานสำหรับสภาดังกล่าว เพื่อควบคุมบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการของสภา โดยให้มีฐานะเป็นทบวงการเมืองอิสระ อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

สำนักงานเลขาธิการของสภาวิจัยแห่งชาติ จะตั้งอยู่ที่กรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นการชั่วคราวก่อน

เรื่องที่น่าสนใจ

พยาธิในไก่

กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ได้ทดลองใช้ไข่ทำเป็น นานมเทียมให้มีคุณภาพเหมือนน่านมมารดา เพื่อเลี้ยง เด็กอ่อนตั้งแต่ระยะแรกคลอด และได้ทดลองใช้นานม เทียมที่ทำจากไข่เลี้ยงเด็กอ่อนที่โรงพยาบาลเด็ก ด้วย ความร่วมมือกับนายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว และ แพทย์หญิงอรพรรณ คุณวิศาล การทดลองได้ทำมา ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ และใช้ไข่ในการทดลอง นี้วันละ ๑๒-๑๕ ฟอง เมื่อราวกลางเดือนสิงหาคม ได้พบว่าในไข่ไก่ฟองหนึ่ง มีตัวพยาธิชนิดเป็นวงรอบไข่ ชาวอยู่ภายในฟอง ลักษณะเป็นตัวกลม ใส หัวแหลม ท้ายแหลม ยาวประมาณ ๑๑ ซม. จึงได้เก็บใส่ขวด ดองไว้ด้วยอัลกอฮอล์

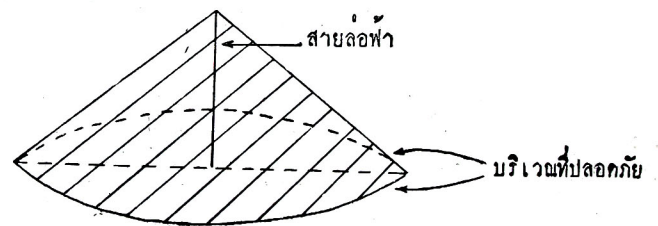
กรมวิทยาศาสตร์ ได้ส่งตัวอย่างพยาธินี้ให้กรม ปศุสัตว์พิจารณาว่าจะเป็นพยาธิชนิดใด มีอันตรายแก่ ผู้บริโภคเพียงใดหรือไม่ ซึ่งกรมปศุสัตว์แจ้งว่าได้ให้ เจ้าหน้าที่กองทดลองและค้นคว้าตรวจแล้ว ปรากฏว่า เป็นพยาธิไส้เดือนของไก่ *Ascaridia galli* พยาธิชนิด นี้ มีธรรมชาติอยู่ในลำไส้ของไก่ แต่บางทีพยาธิจะ migrate ผ่านทวารหนัก (cloaca) ของไก่เข้าไปอยู่ใน oviduct เวลาไข่ตกลงมาและถูกไข่ขาวหุ้ม พยาธิก็ ถูกไข่ขาวหุ้มรวมไปด้วย จึงได้พบในไข่ขาว สำหรับ

ในประเทศไทยยังไม่เคยมีผู้พบในไข่ และยังไม่ มีรายงานในเรื่องนี้มาก่อน พยาธิชนิดนี้อาจพบในไข่เป็ด ก็ได้ สำหรับไข่ที่มีพยาธิไม่เหมาะที่จะใช้เป็นอาหาร แต่ก็ไม่มียาอันตรายที่จะติดต่อถึงผู้บริโภคได้

เคราะห์ดีที่พยาธินี้ ไม่เป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค แต่ถ้าดูตามภาพแล้ว ก็จะทำให้เห็นว่าไม่น่าบริโภคเลย ถ้า ท่านผู้ใดได้พบเห็นพยาธิเช่นนี้ ขอได้โปรดแจ้งให้ กรมวิทยาศาสตร์ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง ทั้งนี้เพื่อ ประโยชน์การศึกษาต่อไป

การป้องกันฟ้าผ่า

การที่จะป้องกันไม่ให้ฟ้าผ่าลงเป็นอันตรายกับบ้าน ราษฎร อาจทำได้โดยติดตั้งสายล่อฟ้าให้สูงกว่าหลังคา ไม่ต่ำกว่า ๖ ฟุต ในการติดตั้งสายล่อฟ้า จะคุ้มกัน อันตรายจากฟ้าผ่าได้ เป็นเนื้อที่รูปกรวยมีรัศมีที่ฐาน จากจุดติดตั้งเสาสายล่อฟ้า เท่ากับส่วนสูงของเสาหรือ สายล่อฟ้าที่ติดตั้งไว้ (ดังรูป)

ดังนั้นถ้าจะตั้งเสาสายล่อฟ้าไว้กลางหมู่บ้าน ก็ ต้องให้มีส่วนสูงพอที่จะคุ้มกันบ้านที่ปลูกอยู่บริเวณรอบๆ ที่ตั้งเสาสายล่อฟ้าเป็นวงกลม มีรัศมีเท่ากับส่วนสูงของ เสาสายล่อฟ้า การติดตั้งเสาสายล่อฟ้านี้ ไม่ควรให้สูง มากเกินไปซึ่งอาจเป็นอันตรายเมื่อเครื่องบินผ่านมา ถ้า จะติดตั้งให้สูงต้องมีสัญญาณไฟติดไว้ที่ยอดเสาคด้วย

นอกจากนี้ควรจะข้แจ้งให้คำแนะนำกับราษฎรว่า ถ้าเห็นพายุ ฝนตั้งเค้ามาแต่ไกล ฟ้าคะนอง เมฆดำมืด เป็นรูปทั่ง ซึ่งเรียกว่าเมฆคุมูลินิมบัส (Cumulonimbus)

กับมีลมเย็นพัดผ่าน มองเห็นฟ้าแลบและได้ยินเสียงฟ้าร้อง ถ้าเห็นแสงและได้ยินเสียงในระยะเวลาห่างกัน แสดงว่าฟ้าคะนองนั้นยังอยู่ห่าง แต่ถ้าเมื่อไรเห็นแสงและได้ยินเสียงในระยะเวลาเดียวกัน แสดงว่าฟ้าคะนองเลื่อนเข้ามาใกล้ตัวแล้ว ผู้ที่มีได้อยู่ในบริเวณที่มีสายล่อฟ้าติดตั้งไว้ ควรนอนราบกับพื้นดิน อย่าอยู่บนลี้ตัวพาหนะ อย่าถือเครื่องมือกลกรรม อย่าหลบใต้ต้นไม้ โดด ๆ กลางทุ่ง อย่าเข้าใกล้รั้วลวดหนาม อย่าอยู่บนยอดเนิน

เบงมันสำปะหลังมีสีคล้ำ

บริษัทซึ่งดำเนินการอุตสาหกรรมเบงมันสำปะหลังแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ได้ส่งเบงที่ผลิตขึ้นได้มาให้กรมวิทยาศาสตร์ทำการวิเคราะห์ เพราะสงสัยว่าสีเทาของ เบง และ ผงดำ ที่ ติดมานั้น จะ เกิด จาก น้ำบ่อที่ ใช้ ล้างเบงนั้น และมีซัลไฟต์อยู่ แล้วทำปฏิกิริยากับดังซึ่งเคลือบด้วยสังกะสี เกิดดังกะสีซัลไฟต์ขึ้น จากผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ตัวอย่างเบงที่ส่งมามีปริมาณของเหล็ก สังกะสี และโดยเฉพาะซัลไฟต์น้อยเหลือเกิน ลีค่า — น้ำตาลที่ปนมามีลักษณะเบากว่าเบง และเมื่อแยกออกแล้วไปตรวจดู ปรากฏว่าเป็นผงละเอียดที่มา จากเปลือกไม้และพวกดินโคลนที่อาจติดอยู่ตามเปลือกมัน ฉะนั้น ลีของ เบงจึงสันนิษฐานได้ว่า มิใช่เกิดจากดังกะสีซัลไฟต์ (เพราะดังกะสีซัลไฟต์เป็นลีขาว) น่าจะเป็นเพราะยังมีได้ทำให้เบงสะอาดพอมากกว่า

นิ้ว

สาเหตุของการ เกิดนิ้วเป็น ปัญหาที่วงการแพทย์ ได้ขบคิดกันมานานแล้ว และจนกระทั่งปัจจุบันนี้ ก็ยังมีได้มีข้อยุติอันแน่นอนว่านิ้วนั้นเกิดขึ้นได้เพราะเหตุใด มีผู้ได้ให้เหตุผลกันไว้หลายเหตุผล แต่ก็ยังมีได้ยุติลงไม่ได้ นายแพทย์ผู้หนึ่ง ซึ่งกำลังศึกษาเรื่องนี้อยู่ในขณะนี้ คือ นายแพทย์ บุญธรรม ดุนทรเกียรติ แห่ง

โรงพยาบาลหญิงและเด็ก กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่ง Dr. M. van Eekelen ผู้เชี่ยวชาญทางอาหาร แห่งองค์การอาหารและเกษตร กับกองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กรมวิทยาศาสตร์ ได้ให้ความร่วมมืออยู่ด้วย

จากการที่ได้ไปสำรวจ ร่วมกันตาม หมู่บ้าน ของบุคคลที่ป่วยเป็นนิ้ว สันนิษฐานว่าอาหารอาจเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดเป็นนิ้วได้ นายแพทย์ บุญธรรมฯ ได้จัดส่งอาหารที่บุคคลในหมู่บ้านนั้นรับประทานทุกวัน มาให้กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพวิเคราะห์ที่ส่วนหนึ่ง และมอบให้ Dr. M. van Eekelen ส่งไปวิเคราะห์ที่สถาบันกลาง เพื่อการวิจัยทางอาหารของประเทศเนเธอร์แลนด์ อีกส่วนหนึ่ง เป็นที่คาดหมายว่า อาจได้ผลบางประการ ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาในเรื่องนี้ค่อยคลี่คลาย หรือกระจ่างแจ้งขึ้นอีกบ้าง

รายงานฉบับหน้าของการวิจัยน้ำมันมะพร้าวจากกะทิสด

ในการทดลองทำน้ำมันมะพร้าวจากกะทิสดเพื่อจะให้ได้ปริมาณของน้ำมันมากขึ้นนั้น ได้ทดลองเอาเนื้อมะพร้าวซึ่งซูดแล้วห่อด้วยผ้าขาว แล้วบีบด้วยเครื่อง Hydraulic Press โดยไม่เติมน้ำ ใช้ความดัน ๑,๘๐๐ ปอนด์ ต่อตารางนิ้วที่อุณหภูมิ ๓๐° ซ. ประมาณ ๑๕ นาที บีบได้กะทิ ๖๕.๒% เหลือกาก (cake) ๓๔.๘% ส่วนกะทิ เมื่อนำไปเข้าเครื่อง Centrifuge เพื่อแยกเอาหางกะทิออกแล้ว หัวกะทิ (cream) ที่ได้เมื่อทำให้เป็นแล้วตั้งทิ้งไว้เพื่อแยกเอาน้ำมันออกจากโปรตีนอย่างวิธเดิม ปรากฏว่าได้น้ำมัน ๕๕.๓% ส่วนกาก (cake) นำมาทำให้แห้งแล้วลคัดน้ำมันออกด้วย Petroleum ether ได้น้ำมันอีก ๓๗.๖% รวมน้ำมันที่ได้ทั้งสิ้นจึงเป็นประมาณ ๙๓%

ผลของการวิเคราะห์ที่ส่วนประกอบต่างๆ ของมะพร้าวมีดังนี้:-

ส่วนประกอบของมะพร้าว	ความชื้น/น้ำ	น้ำมัน	โปรตีน	เถ้า	กาก	คาร์โบไฮเดรต
๑. เนื้อมะพร้าว (fresh meat) ซึ่งปอกเอาผิวทำออกแล้ว	% ๕๒.๒	% ๓๑.๕	% ๓.๒	% ๑.๐	% ๒.๘	% ๘.๒
๒. กะทิ (milk) ซึ่งบีบด้วยเครื่อง Hydraulic Press	๖๐.๑	๒๘.๗	๓.๒	๑.๑	—	๕.๘
๓. หางกะทิ (skimmed milk) ซึ่งแยกออกจากกะทิ	๘๒.๘	๐.๓	๑.๗	๑.๐	—	๑๔.๑
๔. กาก (cake) หลังจากบีบเอา กะทิออกแล้ว	๓๕.๔	๓๘.๕	๓.๒	๐.๘	๗.๑	๑๔.๘
๕. กาก (cake) หลังจากทำให้แห้ง แล้วสกัดด้วย Petroleum ether	—	๔.๒	๑๑.๑	๒.๘	๒๔.๘	๕๗.๑

ผลการวิเคราะห์น้ำมันและสุราผสม

น้ำมัน ตามที่กรมศุลกากรได้ส่งน้ำมันไปให้กรมวิทยาศาสตร์ทำการวิเคราะห์ที่อยู่เดิมอนั้น ปรากฏจากผลของการวิเคราะห์ว่ามีน้ำมันที่มีปริมาณไขมันต่ำกว่ามาตรฐานรวม ๔ ตัวอย่าง และมีลักษณะข้นมากผิดปกติ สีเข้มมาก แสดงว่าเป็นน้ำมันเก่าและเสื่อมคุณภาพ ๑ ตัวอย่าง

สุราผสม กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ส่งสุราผสมของโรงงานต้มกลั่นสุราต่างจังหวัดไปให้กรมวิทยาศาสตร์ทำการวิเคราะห์ ปรากฏจากผลของการวิเคราะห์สุราผสมต่างๆ ที่ส่งไปวิเคราะห์ในระยะนี้ มีสุราผสมของโรงงานต้มกลั่นสุราต่างจังหวัด ๑ ตัวอย่าง มีพิวเซลอลอยล์

สูงเกินมาตรฐาน จึงเป็นสุราที่ไม่พึงบริโภค

การศึกษาวินิจฉัยเคมีปฏิบัติ

การศึกษานภาค กลางของ สถานศึกษาเคมีปฏิบัติ เริ่มเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๔๘๘ นักศึกษาทุกคน เข้ารับการอบรมตามปกติ

ผู้ที่สำเร็จ ศึกษาตาม หลักสูตรของ สถานศึกษา ๗ คน เมื่อปลายปีการศึกษา ๒๔๘๘ นั้น ได้สมัครเข้าสอบคัดเลือกเพื่อรับการบรรจุเข้ารับราชการในกรมวิทยาศาสตร์ ๒ คน เข้ารับราชการในกองทัพเรือ ๑ คน และอีก ๑ คน ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์น้ำมันอยู่ที่กรมวิทยาศาสตร์

ผลการปฏิบัติงานของกรมวิทยาศาสตร์

ระหว่าง กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๕๙

กรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่ปฏิบัติการวิเคราะห์สิ่งของต่าง ๆ ให้แก่ส่วนราชการ องค์การ และพ่อค้าประชาชน ทำการวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ และการอุตสาหกรรม ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับเรื่องวิทยาศาสตร์ตามคำขอร้องของส่วนราชการ ฯลฯ วิเคราะห์สินค้าที่ผลิตขึ้นในประเทศไทยเพื่อรับรองคุณภาพ เป็นสถานที่อบรมให้ผู้ได้รับการอบรมมีความรู้ในทางเคมีปฏิบัติ เพื่อสามารถปฏิบัติงานในส่วนราชการ องค์การ บริษัทที่ต้องการผู้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเป็นสถานที่ตั้งของสำนักงานเลขาธิการและเลขานุการคณะกรรมการและกรรมการ ที่ดำเนินกิจการทางวิทยาศาสตร์ คือ คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ, คณะกรรมการอำนวยการการประชุมสภาวิทยาศาสตร์ภาคป่าซึก ครั้งที่ ๙ และคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ

ในระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๕๙ กรมวิทยาศาสตร์ ได้วิเคราะห์สิ่งของให้แก่ส่วนราชการ องค์การ และพ่อค้าประชาชน แยกเป็นจำนวนรายและจำนวนรายการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน

ส่วนราชการ องค์การ

จำนวนราย	๒๒๗	๓๔๗	๓๖๓
คิดเป็นจำนวนรายการวิเคราะห์	๑,๒๘๐	๒,๒๒๓	๑,๗๘๘

พ่อค้าประชาชน

จำนวนราย	๒๙	๕๐	๕๒
คิดเป็นจำนวนรายการวิเคราะห์	๑๓๐	๑๕๕	๑๔๔

รวมทั้งสิ้น

จำนวนราย	๒๕๖	๓๙๗	๔๑๕
คิดเป็นจำนวนรายการวิเคราะห์	๑,๔๑๐	๒,๓๗๘	๑,๙๓๒

การบรรยายทางวิทยุกระจายเสียงและการส่งเรื่องไปลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์

ในระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๕๙ กรมวิทยาศาสตร์ ได้ส่งเรื่องต่าง ๆ ซึ่งข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์ เป็นผู้เขียน เพื่อลงพิมพ์ในหนังสืออุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรม และวารสารวิทยาศาสตร์ ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และในโอกาสนี้ได้ไปบรรยายทางวิทยุกระจายเสียง ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในหัวข้อเรื่องวิทยาศาสตร์สำหรับประชาชนรวม ๓ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๓๔ เรื่อง “พลังงานจากดวงอาทิตย์” โดยนางสาวสุมาลี นามังคละกุล กองการวิจัย (บรรยายทางวิทยุกระจายเสียงเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

ครั้งที่ ๓๕ เรื่อง “มันเทศ” โดยนางระเบียบ ประชัญคดี กองเคมี และเรื่อง “การถนอมเนื้อโดยใช้ปฏิชีวนะ” โดยนายป๋วย โรจนะบุรานนท์ ผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (บรรยายทางวิทยุกระจายเสียง เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๙)

ครั้งที่ ๓๖ เรื่อง “ผลของการทดลองอาวุธนิวเคลียร์” โดยนางกมลวรรณ ดังขวดี กองการศึกษาเคมีปฏิบัติ (บรรยายทางวิทยุกระจายเสียง เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙)

ผู้มีเกียรติมาเยี่ยมชมกิจการของกรมวิทยาศาสตร์

๑. วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดต่าง ๆ

๒. วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๔๙๙ ศาสตราจารย์ วิลลิส พี. ปอร์เตอร์ (Prof. Willis P. Porter) กับ ศาสตราจารย์ ทอมัส แฟรงค์ บาร์ตัน (Prof. Thomas Frank Barton) ศาสตราจารย์ตามสัญญา ระหว่าง วิทยาลัยวิชาการศึกษากับมหาวิทยาลัยอินเดียนา และ ดร. อิห์ซาน เอล ราวี (Dr. Ihsan El Rawi) นักเคมีอาหาร แห่งองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติประจำการต่างประเทศอินโดนีเซีย

๓. วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๔๙๙ Mr. Florencio A. Soliven หัวหน้ากองอุตสาหกรรมอาหารแห่งสถาบันทางวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรม ประเทศฟิลิปปินส์ **ข้าราชการไปและกลับจากต่างประเทศ**

๑. ดร. เอ็ม แวน เอกเคเลน (Dr. M. van Eekelen) ผู้เชี่ยวชาญทางอาหาร ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ซึ่งมาช่วยราชการอยู่ที่กรมวิทยาศาสตร์ ได้เดินทางกลับไปยังประเทศเนเธอร์แลนด์แล้วเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๙๙ เนื่องด้วยหมัดกำหนดสัญญา หลังจากที่มาปฏิบัติงานในประเทศไทย ๑ ปีเต็ม

๒. นายสุรินทร์ มลินีทะเลข ได้รับทุนการศึกษาและดูงานภายใต้แผนการโคลัมโบ ไปศึกษาและดูงานที่ประเทศออสเตรเลีย ได้เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๔๙๙

๓. นางสาวจรงจันท์ ผลชีวิน ได้รับทุนจากองค์การอาหารและเกษตร แห่งสหประชาชาติ ให้ไปฝึกอบรมและดูงาน เกี่ยวกับวิชาจุลชีววิทยาทางอาหาร ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเนเธอร์แลนด์ ได้เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๔๙๙

๔. นางสาวรุ่งตะวัน บุณนาค ได้รับทุนการศึกษาและดูงานภายใต้แผนการโคลัมโบ ไปศึกษาและดูงานที่ประเทศออสเตรเลีย ได้เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๔๙๙

๕. นางบุญล้อม ทิวยานนท์ และนางนิคน้อย สุจริตกุล ซึ่งได้รับทุนขององค์การบริหารการร่วมมือกับต่างประเทศ ไปศึกษาและดูงานที่สหรัฐอเมริกาและยุโรป ออกเดินทางเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๔๙๙ และกลับเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๔๙๙

การปฏิบัติงานต่าง ๆ ของข้าราชการ

นายป๋วย โรจนะบุรานนท์ นายวิเชียร ล้าक्रमงคล และนางวิไล เทวกุล ณ อยุธยา ร่วมกับ ดร. เอ็ม แวน เอกเคเลน (Dr. M. van Eekelen) ผู้เชี่ยวชาญทางอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ซึ่งประจำทำงานอยู่ที่กรมวิทยาศาสตร์ ได้เดินทางไปศึกษาภาวะเกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหาร และศึกษาเรื่อง วัตถุดิบ ที่จะใช้ใน อุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม และเดินทางกลับเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๔๙๙

*

นางเวียงวิภา จารุตามระ นางโยทะกา สุธะสินธุ์ และนางสาวเลื่อมศรี คงศักดิ์ ได้เดินทางไปตรวจโรงงาน น้ำมัน หมูตราดอกไม้ ที่บ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และได้นำตัวอย่างมาวิเคราะห์เพื่อรับรองคุณภาพ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๔๙๙ และกลับวันเดียวกัน

*

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ เป็นกรรมการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง และน้ำมันหล่อลื่น ร่วมกับคณะกรรมการองค์การเชื้อเพลิง กรมการพลังงาน

ทหาร กระทรวงกลาโหม (ตามหนังสือกระทรวง
กลาโหม ที่ อก. ๑๔๗๒๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๖
สิงหาคม ๒๕๕๕ และคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวง
กลาโหม ที่ ๙/๑๕๔๘๑ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม
๒๕๕๕)

*

ดร. ประวิษฐ์ เขียวสกุล เป็น
ที่ปรึกษาคณะกรรมการจัดการแสดง
ทางฝ่ายวิชาการในการแสดง ศิลป
หัตถกรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕
(ตาม หนังสือ ของ กรมวิชาการ ที่
๑๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖
กันยายน ๒๕๕๕) และได้ไปบรรยาย
เรื่องเกี่ยวกับปริมาณที่โรงเรียนยานเกราะ (ตาม
หนังสือของโรงเรียนยานเกราะ ที่ ๕๘๙/๒๕๕๕
ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕)

*

นายมนูญ ประชัญคดี เป็นผู้แทนกรมวิทยา-
ศาสตร์ กรรมการและเลขานุการ ในคณะกรรมการ
พิจารณาโครงการเผาถ่านและโครงการกลั่นไม้ (ตาม

หนังสือกระทรวงเกษตร ที่ ๙๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๔
กรกฎาคม๒๕๕๕)และได้ไปทำการสอนวิชาCeramics
ที่โรงเรียนการเรือนพระนคร (ตามหนังสือของโรงเรียน
พระนคร ที่ ๑๘๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม
๒๕๕๕)

*

นายปุ๋ย โรจนะบูรานนท์ เป็น
กรรมการคณะกรรมการพัฒนาการ
ครอบครัว ตามคำเชิญ ของสภากวีตม-
นธรรมแห่งชาติ ซึ่งสำนักกวีตมธรรม
ฝ่ายหญิง ได้จัดให้มีการประกวดจัด
เคหสถานและเศรษฐกิจในครัวเรือน
ประจำปี ๒๕๕๕ (ตามหนังสือ
สภากวีตมธรรมแห่งชาติ ที่ ๕๓๔๐/๒๕๕๕ ลงวันที่
๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕)

*

นางสกุณฑลา โพธิประสาธ เป็นเจ้าหน้าที่ใน
การประชุม การสอนวิทยาศาสตร์ ที่กรุงเทพฯ ฯ ร่วมกับ
กับเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการแห่งชาติ ฯ ได้แต่งตั้ง
ขึ้น (ตามหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๑๖๓๐๓/
๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๕)

*

การผลิตสารส้มของกรมวิทยาศาสตร์ (ต่อจากปกหลัง)

เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๖๒๒.๘ เมตริกตัน ในจำนวนนี้
มีทั้งสารส้มชนิดน้ำ ความเข้มข้น ๕๐% และสารส้ม
ชนิดก้อนด้วย

ปริมาณสารส้ม ที่ได้ส่ง ให้แก่ กอง ประปา
กรุงเทพฯ ฯ จนถึงสิ้นเดือนกันยายนมีดังนี้:-

ธ.ค. ๕๕ -	}	๒๑.๘ ตัน
เม.ย. ๕๕		
ก.ค. ๕๕		๑๗๒.๕ ,,
ธ.ค. ๕๕		๒๓๘.๔ ,,
ก.ย. ๕๕		๑๘๕.๗ ,,

*

การผลิตสารส้มของกรมวิทยาศาสตร์

ทั้ง ๆ ที่โรงงานผลิตสารส้มได้ประสบความชุกชดักและขัดข้องนานาประการเกี่ยวกับเครื่องจักรและวัตถุดิบในการดำเนินงานผลิตสารส้มเรื่อยมา แต่ทางคณะกรรมการดำเนินงานฯ และเจ้าหน้าที่ในโรงงานตลอดจนข้าราชการในกรมวิทยาศาสตร์ ก็ได้พยายามช่วยกันแก้ไขสถานการณ์ เพื่อให้การดำเนินงานผลิตสารส้มเป็นผลจนเต็มความสามารถ ในขั้นแรก

(บน) โรงงานผลิตสารส้ม (ล่างซ้าย) การผลิตสารส้มชนิดน้ำความเข้มข้น ๕๐% (กลาง) สารส้มชนิดก้อนก่อนทบเป็นก้อนเล็กๆ (ล่างขวา) สารส้มชนิดก้อนก่อนแฉะออก

โรงงานฯ ได้ผลิตแต่สารส้มชนิดน้ำซึ่งมีสารส้มอยู่ ๕๐% ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการใช้ทำน้ำประปาแก่กองประปากรุงเทพฯ เป็นเหตุให้มิชวาลือว่าโรงงานผลิตสารส้มไม่สามารถจะผลิตสารส้มชนิดก้อนได้ เดิมฯ พณฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้มีบัญชาให้โรงงานทำสารส้มชนิดก้อนในปี ๒๕๐๐ เมื่อเกิดมิชวาลือเช่นนั้น ฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี จึงมีบัญชาให้ทางโรงงานทำชนิดก้อนขึ้นในปีนี้ และโรงงานก็ได้ดำเนินการและจัดส่งไปยังกองประปากรุงเทพฯ แล้ว นอกจากนี้ยังได้ขายให้แก่โรงงานสุรากระทรวงอุตสาหกรรมอีกด้วย สารส้มชนิดก้อนที่เห็นในภาพอาจมีผู้สงสัยว่าลักษณะไม่เหมือนกับสารส้มชนิดก้อนที่ขายกันในท้องตลาด ทั้งนี้เป็นด้วยสารส้มที่ใช้ใน

การประปานั้น คือ อลูมิเนียมซัลเฟต มีสูตร $Al_2(SO_4)_3 \cdot 18 H_2O$ ส่วนสารส้มที่ขายในท้องตลาดนั้นคือ โปแตช ออลัม มีสูตร $KAl(SO_4)_2 \cdot 12H_2O$ อลูมิเนียมซัลเฟตมีประสิทธิภาพในการทำให้น้ำที่ใช้สำหรับการประปาได้มากกว่าโปแตช ออลัม เพราะมีปริมาณของอลูมิเนียมซัลเฟตมากกว่า แต่เพื่อความสะดวกจึงเรียกอลูมิเนียมซัลเฟตว่า สารส้ม

โรงงานผลิตสารส้มได้เริ่มส่งสารส้มให้แก่กองประปากรุงเทพฯ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๐๘ จนกระทั่งถึงทุกวันนี้ ปริมาณสารส้มที่ได้ส่งให้กองประปากรุงเทพฯ จนถึงสิ้นเดือนกันยายน ๒๕๐๘

(อ่านต่อปกใน)